

**MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI**

**FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT PRIVAT**

**CURRICULUM UNIVERSITAR
la unitatea de curs**

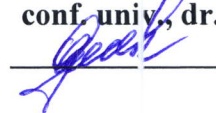
DREPTUL PROTECȚIEI SOCIALE AL UNIUNII EUROPENE

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 31 Științe politice

Codul și denumirea specialității: 313.1 Administrație publică

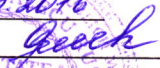
**Autor:
Ina ODINOKAIA,
conf. univ., dr.**

BALȚI, 2016

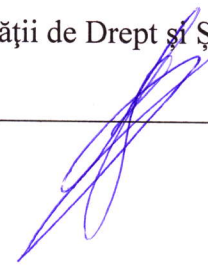
Discutat și aprobat la ședința Catedrei de drept privat

Proces-verbal nr. 2 din 23.09.2016

Șeful Catedrei de drept privat conf. univ., dr. Ina ODINOKAIA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale

Proces-verbal nr. 3 din 30.09.2016

Decanul Facultății de Drept și Științe Sociale conf. univ., dr. Vitalie RUSU

I. INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: *Drept și Științe sociale*

Catedra: *Drept*

Domeniul general de studiu: *31 Științe politice*

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: *Ciclul I, studii superioare de licență*

Denumirea specialității / specializării: *313.1. Administrație publică*

Administrarea unității de curs										
Secția	Codul unității de curs	Anul de studii	Semestrul	Numărul de ore			Evaluarea		Responsabil de unitatea de curs	Date de contact
				P	S	L	Nr. de credite	Forma de evaluare		
ZI	S.04.A.129	II	IV	30	30	-	4	Examen	Odinokaia I., dr., lect. sup. univ.	inegura@gmail. com
F/R	S.05.A.129	III	V	20	4	-	4	Examen		

II. INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

La începutul mileniului trei, constatăm că mersul istoriei pe continentul european cunoaște un proces de accelerare dominat de evoluții, uneori, antagonice: pe de o parte, avem de-a face cu un fenomen de integrare manifestat prin voința declarată a unui număr tot mai mare de țări de a adera la structuri de cooperare multilaterală, dintre care exemplul cel mai avansat îl constituie Uniunea Europeană

Republica Moldova, prin parafarea *Acordului de asociere cu Uniunea Europeană*, și-a reafirmat speranța de integrare europeană, stabilind cooperarea cu Uniunea Europeană drept direcție importantă a politicii externe, asumându-și angajamente în următoarele domenii: politic, economic, financiar, social, etc.

În acest context, armonizarea legislativă, inclusiv în materia protecției sociale, constituie un obiectiv prioritar al politicii sociale a statului, impunând studiul principiilor de bază, a asemănarilor și deosebirilor dintre diverse sisteme de securitate socială din cadrul UE.

Unitatea de curs „Dreptul protecției sociale în Uniunea Europeană” are menirea de a scoate în relief particularitățile sistemelor de securitate socială comunitare și de a le contrapune sistemului național de protecție socială, astfel ca studenții la finele cursului să poată compara, caracteriza și argumenta avantajele și dezavantajele armonizării în domeniu.

Studiul „Dreptul protecției sociale în Uniunea Europeană” prezintă interes nu numai din punct de vedere comparativ, ci și din punct de vedere practic, deoarece sistemul instituțional și juridic al Uniunii Europene permite efectiv de a evita situațiile conflictuale, condiționate de egoismul național al statelor membre de a găsi soluții adecvate celor mai dificile probleme sociale.

Exemplul Uniunii Europene are o importanță practică deosebită pentru fostele republici sovietice, experiența căreia demonstrează că principiile CSI nu permit de a rezolva efectiv probleme sociale și politice comune. Desigur tradițiile fostei URSS, bazate pe o cultură euroasiatică neomogenă, nu se pot compara cu condițiile de integrare europeană, însă procedeele și mijloacele de învingere a divergențelor naționale întru atingerea scopurilor tratatelor constitutive, indiscutabil, pot fi implementate în practica CSI.

Scopul unității de curs „Dreptul protecției sociale al Uniunii Europene” este oferirea informațiilor privind divergențele cu care se confruntă Uniunea Europeană în domeniul reglementării relațiilor de muncă și securitate socială, evidențierea obiectivelor primordiale a politicii sociale a Uniunii Europene.

Întru realizarea scopului propus, în cadrul orelor de „Dreptul protecției sociale al Uniunii Europene”, se vor utiliza cunoștințele acumulate de către studenți în cadrul cursurilor: dreptul protecției sociale, dreptul muncii, dreptul financiar și fiscal al UE, dreptul instituțional al UE, dreptul material al UE etc.

III. COMPETENȚE PREALABILE

- utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul administrației publice;
- aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului administrației publice;
- calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale;
- cunoașterea organizării și funcționării organelor de asigurări sociale;
- interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor din dreptul protecției sociale național, dreptul social european și dreptul protecției (securității) sociale a altor state.

IV. COMPETENȚELE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

<i>Competențe profesionale:</i>	<i>Competențe transversale:</i>
CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științei administrației în activitatea profesională. CP2. Interpretarea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrative în scopul transpunerii ulterioare a acestora în activitatea profesională în instituții publice și/sau private. CP3. Identificarea, analizarea și rezolvarea problemelor din domeniul administrației publice în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. CP4. Elaborarea, examinarea și adoptarea deciziilor privind activitatea administrativă. CP5. Planificarea strategică a activității profesionale curente și de personal, în scopul dezvoltării instituționale pe termeni medii și de perspectivă.	CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

V. FINALITĂȚILE CURSULUI

- Aplicarea cunoștințelor obținute în cadrul cursului în cadrul altor unități de curs;
- Analizarea și interpretarea politicilor în domeniul protecției sociale al RM vis-a-vis de cea a UE;
- Deștarea neconcordanțelor între direcțiile politicii sociale naționale și cele comunitare și formularea propunerilor de îmbunătățire a acestora;
- Soluționarea spețelor în domeniul protecției sociale, prin aplicarea metodei studiului de caz și argumentarea răspunsului;
- Dezvoltarea competențelor obținute prin cursul de *Dreptul protecției sociale în UE* în cadrul programului la ciclul I, studiilor superioare de licență, prin programe specializate la ciclul II, masterat.

IV. CONȚINUTURI

Tema	Numărul de ore					
	ZI			F/R		
	P	S	L.i.	P	S	L. i.
1. Noțiuni generale privind dreptul social comunitar.	2	2	4	1	1	7
2. Libera circulație a persoanelor	3	3	6	2		7
3. Reglementări privind egalitate în tratament între femei și bărbați, a tinerilor și persoanelor cu dizabilități	3	3	6	2		7
4. Noțiuni generale privind securitatea (protecția) socială și dreptul comunitar al securității (protecției) sociale	2	2	4	1	1	7
5. Izvoarele dreptului comunitar al securității (protecției) sociale	2	2	4	1		7
6. Principiile dreptului comunitar al securității (protecției) sociale	2	2	4	1		7
7. Raporturile juridice de securitate (protecție) socială	2	2	4	1	1	7

8. Tehnici de finanțare a protecției sociale în Uniunea Europeană	4	4	8	2		10
9. Asigurările sociale cu caracter medical	3	3	6	2		7
10. Asigurarea socială a bătrâneții	3	3	6	2		7
11. Asigurarea socială în cazul accidentelor de muncă sau bolilor profesionale	4	4	8	2	1	8
12. Protecția socială a familiilor	4	4	8	2		8
13. Protecția socială a șomerilor.	2	2	4	1		7
TOTAL	30	30	60	20	4	95

VII. CALENDARUL DE DESFĂȘURARE A CURSULUI

Obiective de referință	Conținuturi
✓ să definească dreptul social comunitar; ✓ să determine elementele componente a dreptului social comunitar: dreptul comunitar al muncii și dreptul comunitar al securității sociale; ✓ să enumere funcțiile dreptului social comunitar; ✓ să cunoască izvoarele comunitare aplicabile în domeniul muncii; ✓ să enumere principiile dreptului comunitar al muncii; ✓ să definească și să clasifice raporturile de dreptul muncii; ✓ să caracterizeze instituțiile comunitare însărcinate cu responsabilități de angajare.	Noțiuni introductive referitoare la dreptul social comunitar 1. Dreptul social comunitar: definire, elemente componente, funcții. 2. Obiectul și cauza dreptului social comunitar. 3. Fundamentele, autonomia și conținutul dreptului social comunitar. 4. Legislația comunitară în domeniul muncii. 5. Principiile aplicabile în domeniul muncii: definire, clasificare, caracterizare. 6. Raporturile juridice de muncă: definire, elemente, clasificare. 7. Instituții comunitare însărcinate cu responsabilități de angajare.
✓ să explice esența politicii de liberă circulație a persoanelor, ✓ să enumere principiile aplicabile lucrătorilor migranți; ✓ să cunoască categoriile de drepturi de care pot beneficia lucrătorii migranți; ✓ să evidențieze garanțiile acordate familiei lucrătorului migrant, ✓ să cunoască activitățile care pot fi desfășurate de lucrătorii migranți.	Libera circulație a persoanelor 1. Dreptul la libera circulație și de stabilire a persoanelor 2. Accesul la locurile de muncă și condițiile de muncă 3. Principiile aplicabile lucrătorilor migranți: egalitatea de tratament; condiții de muncă egale cu ale lucrătorilor naționali; garantarea avantajelor sociale și fiscale; garantarea învățământului în școlile profesionale 4. Categoriile de drepturi de care pot beneficia lucrătorii migranți: dreptul de a încheia convenții colective; dreptul de a se afilia la o organizație sindicală; accesul la locuință; dreptul de sejur. 5. Garanții acordate familiei lucrătorului migrant. 6. Activitățile care pot fi desfășurate de lucrătorii migranți.
✓ să definească „egalitatea de tratament între femei și bărbați”; ✓ să caracterizeze comitetul consultativ pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați; ✓ să enumere particularitățile egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul salarizării; ✓ să enumere privilegiile în domeniul muncii garantate prin Directiva 94/33/CE din 22 iunie 1994 referitoare la protecția tinerilor în muncă; ✓ să evidențieze trăsăturile protecției persoanelor cu dizabilități.	Reglementări privind egalitate în tratament între femei și bărbați, a tinerilor și persoanelor cu dizabilități 1. Egalitatea de tratament între bărbați și femei. 2. Egalitatea între bărbați și femei în privința accesului la muncă. 3. Comitetul consultativ pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați. 4. Egalitatea de tratament între bărbați și femei în domeniul salarizării. 5. Directiva 94/33/CE din 22 iunie 1994 referitoare la protecția tinerilor în muncă. 6. Protecția persoanelor cu dizabilități.

✓ să definească securitatea socială și riscul social; ✓ să evidențieze etapele de dezvoltare și trăsăturile sistemelor de protecție socială a statele Uniunii Europene; ✓ să definească „dreptul comunitar al securității sociale” și „dreptul european al securității sociale”; ✓ să evidențieze corelația „dreptului comunitar al securității sociale” cu „dreptul european al securității sociale”. ✓ să determine obiectul și cauza „dreptului comunitar al securității sociale”; ✓ să determine conținutul sistemului „dreptului comunitar al securității sociale”.	Noțiuni generale privind securitatea (protecție) socială și dreptul comunitar al securității (protecției) sociale 1. Evoluția și trăsăturile sistemelor de protecție socială a statele Uniunii Europene. 2. Aspecte generale privind securitatea socială. Funcțiile securității sociale. 3. Noțiunea și trăsăturile riscului social. 4. Definirea „dreptului comunitar al securității sociale” și a „dreptului european al securității sociale”. 5. Obiectul și cauza dreptului comunitar al securității sociale. 6. Fundamentele, autonomia și conținutul dreptului comunitar al securității sociale.
✓ să definească conceptul de izvor al dreptului comunitar al securității sociale; ✓ să identifice particularitățile izvoarelor dreptului comunitar al securității sociale; ✓ să evidențieze evoluția normelor juridice care reglementează dreptul comunitar al securității sociale; ✓ să clasifice izvoarele dreptului comunitar al securității sociale; ✓ să descrie principiile de aplicare a izvoarele naționale în raport cu cele comunitare în domeniul securității sociale; ✓ să determine rolul doctrinei și jurisprudenței europenei în domeniul securității sociale.	Izvoarele dreptului comunitar al securității (protecției) sociale 1. Noțiunea și particularitățile izvoarelor dreptului comunitar al securității sociale. 2. Evoluția normelor juridice care reglementează dreptul comunitar al securității sociale. a. Norme juridice conținute de reglementările O.I.M. b. Normele juridice elaborate de Consiliul Europei și U.E. c. Norme juridice privitoare la protecția și securitatea socială a lucrătorilor 3. Clasificarea izvoarelor dreptului comunitar al securității sociale. a. Izvoarele principale b. Izvoarele secundare c. Izvoarele comune d. Izvoarele specifice 4. Caracteristica celor mai importante izvoare ale dreptului comunitar al securității sociale. 5. Doctrina și jurisprudența europeană.
✓ să definească principiile dreptului comunitar al securității sociale; ✓ să delimiteze principiile generale de principiile specifice ale dreptului comunitar al securității sociale; ✓ să identifice principiile specifice ale dreptului comunitar al securității sociale; ✓ să caracterizeze principiile specifice ale dreptului comunitar al securității sociale.	Principiile dreptului comunitar al securității (protecției) sociale 1. Noțiunea și sistemul principiilor dreptului comunitar al securității sociale. 2. Principiile generale și specifice ale dreptului comunitar al securității sociale. 3. Libera circulație a persoanelor în cadrul U.E. 4. Principiul egalității de tratament „La muncă egală salariu egal”. 5. Neîngrădirea dreptului la muncă și interzicerea muncii forțate în sistemul comunitar. 6. Libertatea de asociere în sindicate și în alte asociații cu caracter profesional. 7. Dialogul social și recunoașterea reciprocă a legislației țărilor membre ale UE. 8. Apărarea drepturilor și libertăților lucrătorilor.
✓ să definească raportul juridic de protecție și securitate socială; ✓ să identifice particularitățile raporturilor de protecție și securitate socială; ✓ să determine tipurile raporturilor de protecție și securitate socială;	Raporturile juridice de securitate (protecție) socială 1. Noțiunea și particularitățile raporturilor de protecție și securitate socială 2. Clasificarea raporturilor de protecție și securitate socială 3. Elementele raporturilor de protecție și securitate socială 4. Apariția, modificarea și stingerea raporturilor de protecție și

✓ să analizeze raporturile juridice materiale, procedurale și procesuale.	securitate socială 5. Caracteristica celor mai importante raporturi juridice materiale (de bază).
✓ să deosebească tehnicile nedeferențiate de finanțare a protecției sociale de cel specifice. ✓ să definească asistența socială familială și comunitară; ✓ să deosebească sponsorizarea de filantropie; ✓ să clasifice stagiul de cotizare ✓ să determine regulile de stabilire a asigurării persoanelor sărace și a salariaților.	Tehnici de finanțare a protecției sociale în Uniunea Europeană. 1. Tehnici nedeferențiate de finanțare a protecției sociale. 1.1 Asistența socială familială și comunitară. 1.2. Sponsorizarea și filantropia privată. 1.3. Tehnici de drept fiscal: creditarea impozitelor diminuarea impozitelor. 1.4. Asistența socială individuală și colectivă. 2. Tehnici specifice de finanțare destinate anumitor categorii de persoane. 2.1 Reglementări juridice privind persoanele sărace. 2.2 Reglementări juridice privind salariații. a. Răspunderea civilă în caz de accident de muncă. b. Stabilirea alocațiilor familiale.
✓ să stabilească condițiile de acordare a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă; ✓ să determine prestațiile sociale stabilite în cazul maternității; ✓ să numească cauzele invalidității și să stabilească condițiile de acordare a prestațiilor pentru invaliditate; ✓ să identifice condițiile de stabilire a asigurării sociale în caz de deces.	Asigurările sociale cu caracter medical. 1. Asigurarea socială în caz de boală: condițiile de stabilire; prestațiile în bani și în natură. 2. Asigurarea socială a maternității. 3. Asigurarea socială a invalidității 4. Asigurarea socială în caz de deces.
✓ -să definească pensia pentru limită de vîrstă; ✓ să evidențieze condițiile generale și obligatorii de pensionare; ✓ să cunoască avantajele contributive ale asigurării bătrîneții; ✓ -să enumere condițiile comune și particulare ale asigurării noncontributive a bătrîneții.	Asigurarea socială a bătrîneții. 1. Noțiuni generale privind pensia pentru limită de vîrstă. 2. Condițiile generale și obligatorii de pensionare a. vîrsta standard de pensionare b. încetarea activității de muncă 3. Avantajele contributive ale asigurării bătrîneții. 4. Avantajele noncontributive ale asigurării bătrîneții. Condiții comune și particulare.
✓ să definească accidentele de muncă și bolile profesionale; ✓ să clasifice accidentele de muncă; ✓ să evidențieze regulile aplicabile accidentelor survenite la locul de muncă; ✓ să evidențieze regulile aplicabile accidentelor survenite în drum spre/de la locul de muncă; ✓ -să deosebească bolile profesionale recunoscute „după sau în afara tabelului”; ✓ să enumere regulile de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale.	Asigurarea socială în cazul accidentelor de muncă sau bolilor profesionale. 1. Reglementări legislative privind accidentele de muncă și bolile profesionale. 2. Definirea accidentelor de muncă și tipurile lor. 3. Reguli aplicabile accidentelor survenite la locul de muncă. 4. Reguli aplicabile accidentelor survenite în drum spre/de la locul de muncă. 5. Definirea bolilor profesionale. Recunoașterea bolilor profesionale „după și în afara tabelului”. 6. Prevenirea accidentelor de muncă și bolilor profesionale.
✓ să enumere condițiile de stabilire a asistenței sau asigurării sociale a familiilor; ✓ să numească tipurile alocațiilor sociale stabilite familiilor; ✓ să cunoască tipurile de prestații sociale	Protecția socială a familiilor 1. Condițiile de stabilire a asistenței sau asigurării sociale a familiilor. 2. Tipurile alocațiilor sociale stabilite familiilor. 3. Asigurarea socială a nou-născuților. a. Indemnizațiile pentru naștere

✓ acordate nou-născuților; ✓ să caracterizeze tipurile de prestații acordate familiilor cu mulți copii și familiilor monoparentale; ✓ să enumere formele asistenței la domiciliu; ✓ să caracterizeze alocațiile pentru copiii școlarizați.	b. Indemnizațiile pentru îngrijirea copilului c. Prestații la libera alegere 4. Protecția socială a familiilor cu mulți copii. 5. Asistarea familiilor monoparentale. a. Indemnizații pentru părinți solitari b. Alocații de susținere familială 6. Asistarea la domiciliu cu caracter familial; pentru ameliorarea condițiilor de trai; în cazul schimbării locului de trai. 7. Alocații pentru copiii școlarizați.
✓ să definescă și să enumere trăsăturile indemnizațiilor de șomaj; ✓ să determine tipurile organelor de gestionare a șomajului; ✓ să evalueze condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru șomaj; ✓ să calculeze mărimea și durata de plată a indemnizațiilor de șomaj și de recalificare profesională; ✓ să caracterizeze asistența pentru reintegrarea în muncă și pentru recalificare profesională.	Protecția socială a șomerilor. 1. Gestionarea indemnizațiilor de șomaj. 2. Gestionarea privată a șomajului prin instituții paritare. 3. Organismele de bază: ASEDIC. 4. Organismele federative: UNEDIC; 5. Condițiile de stabilire a indemnizației de șomaj. 6. Cuantumul și durata acordării indemnizației de șomaj. 7. Asistarea pentru reintegrarea în muncă și pentru recalificare profesională.

VII. ACTIVITĂȚI DE LUCRU INDIVIDUAL

Conținutul lucrului individual	Modalități de realizare
1. Libera circulație a persoanelor. 2. Reglementări privind egalitate în tratament între femei și bărbați, a tinerilor și invalizilor. 3. Relațiile colective de muncă. 4. Noțiuni generale privind securitatea socială și dreptul comunitar al securității sociale 5. Izvoarele dreptului comunitar al securității sociale 6. Principiile dreptului comunitar al securității sociale 7. Raporturile juridice de protecție și securitate socială 8. Tehnici de finanțare a protecției sociale în Uniunea Europeană 9. Asigurările sociale cu caracter medical 10. Asigurarea socială a bătrâneții 11. Asigurarea socială în cazul accidentelor de muncă sau bolilor profesionale 12. Protecția socială a familiilor 13. Protecția socială a șomerilor.	Referate Proiecte Analize comparative schematice Studii de caz Propuneri de modificări a politicilor sociale

VIII. STRATEGII DIDACTICE UTILIZATE

Prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

IX. EVALUAREA UNITĂȚII DE CURS

La stabilirea notei finale se iau în considerare	Ponderea în notare, exprimată în %	
	ZI	FR
-răspunsurile la examen evaluare finală)	40%	50%
-testarea periodică prin lucrări de control/teste	20%	20%
-analiza politicilor sociale și rezolvarea spețelor	20%	10%
-activități gen teme/referate/eseuri/proiecte etc.	20%	20%
Examen: oral	100%	100%

1. **Libera circulație a persoanelor**
  - a) Explicați esența politicii de liberă circulație a persoanelor.
  - b) Enumărați principiile aplicabile lucrătorilor migranți.
  - c) Evidențiați garanțiile acordate familiei lucrătorului migrant.
2. **Reglementări privind egalitate în tratament între femei și bărbați, a tinerilor și invalizilor.**
  - a) Definiți „egalitatea de tratament între femei și bărbați”.
  - b) Enumărați particularitățile egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul salarizării;
  - c) Identificați privilegiile în domeniul muncii garantate prin Directiva 94/33/CE din 22 iunie 1994 referitoare la protecția tinerilor în munca
3. **Raportul juridic de protecție și securitate socială**
  - a) Definiți raportul juridic de protecție socială
  - b) Comparați raporturile juridice de protecție socială din dreptul protecției sociale al RM cu cele din dreptul protecției sociale al UE
  - c) Identificați în cazul realizării dreptului la pensie pentru limită de vîrstă raportul procedural, material și cel procesual.
4. **Asigurarea socială a bătrîneții în Uniunea Europeană**
  - a) Enumerați categoriile de beneficiari al pensiei pentru limită de vîrstă la nivel național și comunitar.
  - b) Comparați pensia pentru limita de vîrstă cu alte prestații.
  - c) Numiți condițiile obligatorii și facultative de stabilire a pensiilor.
5. **Protecția socială a familiilor**
  - a) enumărați condițiile de stabilire a asistenței sau asigurării sociale a familiilor în UE.
  - b) numiți tipurile alocațiilor sociale stabilite familiilor.
  - c) caracterizați asistarea la domiciliu.

X. RESURSELE INFORMAȚIONALE ALE CURSULUI

Acte normative

1. Acordul de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană din 27.06.2014. [on-line] <http://www.mfa.gov.md/img/docs/Acordul-de-Asociere-RM-UE.pdf>
2. Actul Unic European <http://europa.eu.int/servlet/portail/EudorCall>
3. Carta Socială Europeană (revizuită) din 18.10.1961. [on-line] <http://www.mmps.gov.md/ro/content/carta-sociala-europeana-revizuita>
4. Codul European de securitate socială din 16.04.1964. [on-line] <http://documents.tips/documents/codul-european-de-securitate-sociala.html>
5. Codul European de securitate socială, 16.04.1964. // <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/PDF/Romanian/048-Romanian.pdf>
6. Coman F. Drept comunitar european, Editura Universul Juridic, București, 2003.
7. Convenția europeană de asistență socială și medicală și protocolul adițional, 11.12.1953. [on-line] http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@europe/@ro-geneva/@sro-budapest/documents/publication/wcms_168756.pdf
8. Convenția pentru protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale // *Drept internațional contemporan. Texte esențiale*. Ediție îngrijită de Adrian Năstase și Bogdan Aurescu. - București: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, 2000.
9. Tratatul asupra Comunității Europene // *Blackstone 's EC Legislation 1998-9*, 9th Edition, ed. By Nigel Foster, Blackstone Press Limited, London, 1998.
10. Tratatul asupra Constituției Europene. [on-line] <http://www.ier.ro/Proiect%20de%20Tratat%20Constitutional.pdf>
11. Tratatul Comunității Economice Europene // *Tratatul de la Amsterdam, Tratatul asupra Uniunii Europene și Tratatul instituind Comunitatea Europeană cu modificările aduse de Tratatul de la Amsterdam*. Introducere, selecție și traducere de Theodor Tudoroiu. - București: Editura Lucretius, București 1999.
12. Tratatul Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului // *Tratatul de la Amsterdam, Tratatul asupra Uniunii Europene și Tratatul instituind Comunitatea Europeană cu modificările aduse de*

- Tratatul de la Amsterdam*. Introducere, selecție și traducere de Theodor Tudoroiu. - București: Editura Lucretius, 1999.
13. *Tratatul Comunității Europene a Energiei Atomice // Tratatul de la Amsterdam, Tratatul asupra Uniunii Europene și Tratatul instituind Comunitatea Europeană cu modificările aduse de Tratatul Amsterdam*. Introducere, selecție și traducere de Theodor Tudoroiu. - București: Editura Lucretius, București 1999.
  14. *Tratatul de la Amsterdam // Tratatul de la Amsterdam, Tratatul asupra Uniunii Europene și Tratatul instituind Comunitatea Europeană cu modificările aduse de Tratatul de la Amsterdam*. Introducere, selecție și traducere de Theodor Tudoroiu. - București: Editura Lucretius, București 1999.
  15. *Tratatul de la Maastricht // Tratatul de la Amsterdam, Tratatul asupra Uniunii Europene și Tratatul instituind Comunitatea Europeană cu modificările aduse de Tratatul de la Amsterdam*. Introducere, selecție și traducere de Theodor Tudoroiu. - București: Editura Lucretius, București 1999.
  16. *Tratatul de la Nisa*. [on-line] http://www.europa.eu.int/eur-lex/lex/en/treaties/dat/12001C/pdf/12001C_EN.pdf

Literatura de specialitate

17. Casian C., Vlăsceanu A. M. *Drept social european. Grile și studii de caz*. București: C.H. Beck., 2012.
18. Cavins, W. *Introducere în legislația Uniunii Europene*. București: Universal Dalsi, 2001.
19. Doboș, C. *Dicționarul Uniunii Europene*. Iași: Polirom, 2002.
20. *Drepturi sociale: tratate europene*. București: I.R.D.O, 2009.
21. Dubois, L., Blumann, C. *Drept comunitar material*. Chișinău: Editura CE USM, 2002.
22. Ghîlca C. *Îndrumar de drept social român și european*. Editura. Wolterkluwer, 2006.
23. Gîlcă C. *Codul european al muncii și securității sociale*. București: Wolters Kluwer, 2009.
24. Gîlcă C. *Drept social. Principii. Libera circulație a lucrătorilor*. Vol.I. București: Hamagiu, 2006.
25. Kessler F., Lhernould J., Popescu A. *Securitatea socială a lucrătorilor migranți în cadrul uniunii Europene*. București: Lumina Lex, 2005.
26. Manolache O. *Cele patru libertăți fundamentale. Politici comunitare*. vol.II. București : ALL Beck, 1999.
27. Manolache O. *Drept comunitar*. București: ALL Beck, 1996.
28. Marcu V. *Drept comunitar general*. București: Lumina Lex, 2002.
29. Mazilu, D. *Integrare europeană: Drept comunitar și Instituții Europene*. București: Lumina Lex, 2001.
30. Miron D., Dragan, G. *Economia integrării europene*. Ed. 3-a. București: Editura ASE, 2002.
31. Munteanu, R. *Drept european: Evoluție. Instituții. Ordine juridică*. București: Oscar Print, 1996.
32. Nicolescu, O. *Management comparat: Uniunea Europeană, Japonia, SUA*. București: Editura Economică, 1997.
33. Nistor V. *Drept social european*, Editura Lumina Lex, Bucuresti, 2004.
34. Odagiu, G. *Integrare economică europeană: curs universitar*. Chișinău, 2001.
35. Osmochescu. E. *Drept comunitar: curs universitar*. Chișinău, 2001.
36. Pascariu, G. C. *Uniunea Europeană: politici și piețe agricole*. București: Editura Economică, 1999.
37. *Politici economice de integrare europeană ; conf. șt. int., 23-24 sept., 2005*, p. 238-240.
38. Popescu A. *Relatiile de munca. Practica europeana*, Editura Tribuna economica, Bucuresti, 1998.
39. Popescu A., Nicolae V. *Drept social european*, Editura Fundatiei Romania de Maine, Bucuresti, 2004.
40. Popescu A., *Integrarea europeană: Dicționar de termeni comunitari*. București, 2000.
41. Popoviciu A. C. *Statutul juridic al lucrătorului migrant în dreptul social european*. Rezumat. București, 2013. [on-line]
<http://www.unibuc.ro/studies/Doctorate2013Decembrie/POPOVICIU%20ADRIAN%20CLAUD>

- IU%20-%20Statutul%20juridic%20al%20lucratorului%20in%20dreptul%20social%20european/Rezuma
t%20teza%20doctorat%20romana%20AC%20Popoviciu.pdf
42. Profiroiu, A., Profiroiu, M. Introducere în realitățile europene. București: Editura Economică, 1999.
  43. Protocolului privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității. [on-line]
<http://www.ier.ro/Proiect%20de%20Tratat%20Constitutional.pdf>
  44. Railean, V. Integrarea țărilor est-europene în Uniunea Europeană: precepte pentru Republica Moldova. Economie mondială și relații economice internaționale. Chișinău, 2001.
  45. Rață, Gh. Integrare europeană: istorie, documente, analize. Curs universitar. Chișinău, 2001.
  46. Richevaux M. Marile principii ale dreptului comunitar al muncii Les grandes principes du droit communautaire de travail - Editie bilingva, Editura Bibliotheca, Targoviste, 2006.
  47. Savu, D. V. Integrare europeană: Dimensiuni și perspective. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1996.
  48. Sintes J. La politique sociale de l' Union Europeenne, Paris, 1998
  49. Smochină, C. Drept european: curs universitar. Chișinău, 2001.
  50. Studionav, C., Integrarea economica europeana: curs universitar. Chișinău, 2001.
  51. Șarin V. Protecția socială a populației : modele internaționale. //Asigurarea socială , nr.4, 2006, p.7. , p.7.
  52. Tsoukalis, L. Noua economie europeană revizuită. Chișinău: ARC, 2000.
  53. Țiclea A., Georgescu L. Dreptul securității sociale: curs universitar. București: Universul juridic, 2013.
  54. Țincă, O. Drept social comunitar. București: Lumina Lex, 2002.
  55. Țirdea M. Caracteristica sistemului de protecție socială al Republicii Moldova în procesul integrării europene. // Politici economice de integrare europeană: conf. șt. int., 23-24 sept., 2005, p. 238-240.
  56. Țurcanu, S. Drept comunitar: curs universitar. Chișinău, 2001.
  57. Ungureanu, O. Integrare europeană: curs universitar. Chișinău, 2001.
  58. Voiculescu N. Drept comunitar al muncii, Editura Rosetti, Bucuresti, 2005.
  59. Voiculescu N. Drept si institutii sociale internationale, Editura Pan-Publishing House, Bucuresti, 1997.
  60. Voiculescu N. Drept social european. București: Universul juridic, 2014.
  61. Voiculescu N. Dreptul muncii. Reglementari interne si comunitare, Editura Wolterskluwer, Bucuresti, 2007.
  62. Антропов В. Модели социальной защиты в странах ЕС. // Мировая экономика и международные отношения : ежемес. журн., nr.11, 2005, p.70-77.
  63. Хижный Э.К. Занятость, безработица и социальная защищенность граждан ЕС. // Актуальные проблемы Европы: Пробл.-темат. сб., nr.3, 2002, С.153-167

